І чужому научайтесь,
Свого не цурайтесь ...
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

"Svoboda", 81-83 Grand St.
Редакція і Адміністрація:
Jersey City, N.J. 07303
434-0237
434-0807
УНСоюзу: 435-8740
— Тел. з Ню Йорку: —
BArcly 7-4125
УНСоюзу: BArcly 7-5337

РІК LXXIV. Ч. 205. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СЕРЕДА, 8-го ЛИСТОПАДА 1967 ЦЕНТІВ 10 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, WEDNESDAY, NOVEMBER 8, 1967 No. 205. VOL. LXXIV.

— КОРОТКІ ВІСТІ —

Вівторок, 7 листопада, 1967

В АМЕРИЦІ

ПРЕЗИДЕНТ ДЖАНСОН ПІДПИСАВ ЗАКОН, який скріпить безпеку тих свідків, що помагають поліцистам виявляти злочинців. Згідно з цим законом допускається злочину той, хто хабарництвом, застрашуванням або насильством старається впливати на свідків, щоб не зізнавали та не виявляли злочинів. Згідно з давнішим законом злочином було вмішування до зізнань свідка аж тоді, коли справа була вже в суді. Цей закон відчують в першу чергу ті злочинці, що є зорганізовані в корпорації корупції, щоб затруювати громадянство. За порушення нового закону грозить кара до 5-ох років тюрми і 5,000 дол. грошової кари.

ЗДА ВИПУСТИЛИ СКОМБІНОВАНИЙ САТЕЛІТ 5-го листопада, який виконуватиме різні завдання. Він має такі фотографічні апарати, які зможуть фотографувати кольорово цілу Землю, будуть „розмовляти" з літаками та плянувати свою власну орбіту. Цей новий сателіт зможе поліпшити комунікацію та допомогти сателітам погоди. Це вже третій сателіт із серії прикладних сателітів, він коштував 18 мільйонів дол. Він буде на висоті 22,300 миль. Цей сателіт сфотографує кольорово частини Північної і Південної Америки, Африку, Европу і Антарктиду. На основі кольорових фотографій хмар урядовці з Бюра погоди зможуть вперше визначати висоту хмар.

МІЖНАРОДНИЙ МОНЕТАРНИЙ ФОНД повинен мати річні резерви більші як 2 більйони дол. Такий висновок зробив Департамент Скарбу ЗДА, вивчаючи цю справу. Цей висновок передано Конґресовій Спільній Економічній Комісії разом із звітами про порозуміння в справі Міжнародного Монетарного Фонду в Лондоні та в Ріо де Жанейро. Покищо не подається висоти фінансових резерв Міжнародного Монетарного Фонду, але передбачається, що резерви повинні становити принаймні від 2.5 більйона до 3 більйонів долярів в 1970-му році.

НІКСОН ЗАЯВЛЯЄ, ЩО НЕ БУДЕ вести виборчої кампанії на вулицях перед правиборами в стейті Ню Гемпшир, які відбудуться 12-го березня 1968 року. Прихильники Ніксона заявляють, що колишній віце-президент відбуде тільки два віча в більших залях, або буде промовляти на двох партійних прийняттях і це зробить аж в тижні перед самими правиборами. Прихильники мишиґенського губернатора Джорджа Ромні вже давно заявили, що їх кандидат на президента буде вести виборчу кампанію, ходячи від хати до хати, та вітаючися з виборцями на вулицях міст і сіл. Прихильники Ромні не хочуть вірити Ніксонові, гадаючи, що він хоче їх обманути.

СЕНАТОР ДЕМОКРАТ РОБЕРТ Ф. КЕННЕДІ переміг президента Джансона в інсценованих виборах, які прихильники нюйоркського сенатора перевели в 100 місцевостях у 18-ох стейтах. Кеннеді дістав 9,565 голосів, а Джансон 2,815. Сенатор демократ із Міннесоти Юджін МекКарті не був на виборчому списку, але його вписали 550 виборців. Сенатора Фулбрайта вписали 325 виборців, а колишній губернатор Алабами Джордж С. Воллес дістав 150 голосів. Ці інсценовані вибори переводив Громадянський Комітет за Кеннеді в 1968-му році, який працює в Ню Йорку, хоч сам Кеннеді рішуче заявляє, що не буде кандидувати в найближчому році.

У СВІТІ

НА В'ЄТНАМСЬКОМУ ВОЄННОМУ ФРОНТІ — американські літаки знову бомбардували в минулу неділю 5-го листопада летовище Фусієну, на якому стаціоновані совєтські джети типу МІҐ. Знищено або сильно пошкоджено знову такі два совєтські літаки. Вперше те летовище бомбардовано 24-го жовтня ц. р. — раніше американські пільоти не мали права скидати свої бомби на те летовище. При тому останньому налеті — збито знову один американський бомбовик типу „Фантом": це був 726-ий з черги американський бомбовик, втрачений над Північним В'єтнамом.

У БРИТАНІЇ СТАЛАСЯ ЗАЛІЗНИЧА КАТАСТРОФА: поспішний поїзд, що їхав з Гастінґсу до Лондону вискочив із рейок при швидкості коло 70 миль на годину. 8 вагонів з посеред усіх 12-ох перевернулись. 40 осіб було вбитих, 50 поранених. Поїзд був повний подорожних, що верталися з „вікенду" до Лондону. В часі катастрофи, причина якої не відома, падав зливний дощ.

ВІЦЕ - ПРЕЗИДЕНТ ГЮБЕРТ ГОМФРІ ПРОСИВ ЛІДЕРІВ ІНДОНЕЗІЇ посередничати в справі замирення у В'єтнамі, — виявив речник індонезійського уряду. Діючий президент Індонезії, генерал Сугарто, з яким Гофрі відбув двогодинну нараду, заявив, що Індонезія радо візьметься за посередництво, якщо його забажають собі обидві заінтересовані сторони. Індонезія зберігає дипломатичні взаємини з комуністичним Північним В'єтнамом і індонезійська амбасада в Ганою є своєрідним „передаточним пунктом" для мирових суґестій всіх заінтересованих сторін.

КИТАЙСЬКІ КОМУНІСТИ ЗБІЛЬШИЛИ ТЕРОРИСТИЧНУ АКЦІЮ В ГОНГ КОНГУ. В одну минілу неділю вони підкинули в різних частинах міста, в крамницях, біля домів, на вулицях, під запарковані авта — 147 „пі дозрілих" пакетів, що їх віднайшла поліція; між тими пакетами було 29 дійсних доморобних бомб. Один інспектор поліції згинув, коли підніс такий пакет, що лежав між рейками трамваю, — було ранених 21 особа, між ними один 6-річний хлопчина.

ІЗРАЇЛЬСЬКА ПОЛІЦІЯ ЗАУВАЖИЛА 8-ох АРАБСЬКИХ САБОТАЖИСТІВ, які втікали в сторону Йорданії, але погоня за ними мусіла зупинитись, коли її почали обстрілювати збоку Йорданії скорострільним і гарматнім вогнем. Хоча король Гуссейн заявив недавно, що Йорданія не сприяє протиізраїльським терористам, Ізраїль вважає, що Йорданія задемонструвала тепер активно своє сприяння терористичним актам, що їх араби ведуть на території Ізраїлю.

БІЛЕ НАЄМНЕ ВІЙСЬКО І ЙОГО ЧОРНІ СОЮЗНИКИ ЕВАКУЮВАЛИСЬ з території Конґа на територію сусідньої Рванди. Разом коло 2000 чорних і білих вояків склали зброю. Тепер вони чекають, щоб літаки перевезли білих до Европи, а чорних до Замбії, яка запропонувала їм азиль і працю. Конґолійський уряд проголосив, що його військо без бою зайняло Букаву — місто, де була головна кватира білого наємного війська і чорних колишніх жандармів з Катанґи, які збунтувались були проти центрального уряду Конґа. Цю евакуацію перевів Міжнародний Комітет Червоного Хреста, який переговорював про перемир'я та про азиль.

ПРОГРАМА
СВІТОВОГО КОНҐРЕСУ ВІЛЬНИХ УКРАЇНЦІВ

НЕДІЛЯ 12-ГО ЛИСТОПАДА:

Торжественні Богослуження в намірені Українського Народу і Світового Конґресу Вільних Українців:

Год. 10.30 перед полуднем: Соборна Архиєрейська Служба Божа в українському православному катедральному храмі св. Володимира при 160 Вест 82-га вулиця в Ню Йорку. Правлять: Блаженніший Митрополит Іоан, ВПреосвященніший Архиєпископ Мстислав і Преосвященніший Єпископ Олександер в в сослуженні численного духовенства.

Год. 12.00 Архиєресська Свята Літургія в українській католицькій церкві св. Юра при 7-ій вулиці в Ню Ню Йоку. Править: Преосвященний Кир Йосиф, Єпископ Стемфорду, в сослуженні духовенства.

Год. 1-ша по полудні: Українське Євангельське Богослуження в Українській Пресвітерській Громаді в Ню Йорку, яка збирається в Черч ов Ковенант при 310 Схід 42-ій вулиці. Проповідують пастори: д-р В. Лобай і І. Яцентій.

По полудні: Продовження започаткованих в суботу, 11-го листопада, нарад Світової Виховно-Освітньої Сесії в школі св. Юра при 6-ій вулиці та Світового Конґресу Українського Вільного Студенства в Українському Інституті Америки при 2 Схід 79-та вул.

ПОНЕДІЛОК, 13-ГО ЛИСТОПАДА:

Год. 10.30 ранку: Пресова Конференція для представників української і чужомовної преси в готелі „Ню Йорк Гілтон" при 1335 Евеню ов Амерікас та з участю членів Президії ПАУК і представників делеґацій з поодиноких країн. Конференцію проводить Йосип Лисогір, голова Організаційної комісії СКВУ.

Год. 2-га по пол. до 8-ої вечора: Реєстрація делеґатів на СКВУ в приміщеннях Українського Інституту Америки при 2 Іст 79 вул.

ВІВТОРОК, 14-ГО ЛИСТОПАДА:

Год. 9.30 ранку: Світовий Конґрес Української Вільної Науки в приміщеннях Українського Інституту Америки, 2 Іст 79 вул.

Год. 2-га по пол. до 8-ої веч.: Реєстрація делеґатів на СКВУ в Украніському Інституті Америки, 2 Іст 79 вулиця.

СЕРЕДА, 15-ГО ЛИСТОПАДА:

Год. 9.30 ранку: Продовження Світового Конґресу Української Вільної Науки в Українському Інституті Америки, 2 Іст 79 вул.

Год. 9.30 ранку: Світова Сесія Українського Жіноцтва в готелі „Статлер Гілтон" при 33-ій вулиці і 7-ій евеню. О год. 7-ій вечора бенкет ССУЖ з програмою в тому ж готелі.

Год. 9.00 ранку: Студійна Конференція ОДВУ і Братніх Організацій з інших країв в залі церкви св. Володимира при 160 Вест 82-га вул.

Год. 1-ша по пол.: Світова Конференція членів Організацій Українського Визвольного Фронту в Домі Визвольного Фронту при 315 Іст 10-та вул.

Год. 6-та веч.: Світова Конференція Українських Журналістів в Українському Інституті Америки при 2 Іст 79 вулиця.

Год. 7-ма веч.: Світова Конференція Українського Вояцтва в Українському Літературно - Мистецькому Клюбі при 149 Друга евеню.

Год. 2-га по пол. до 8-ої веч.: Реєстрація делеґатів на СКВУ в Українському Інституті Америки, 2 Іст 79 вулиця.

ЧЕТВЕР, 16-ГО ЛИСТОПАДА:

Год. 9.00 вполудне: Реєстрація делеґатів і гостей на СКВУ в готелі „Ню Йорк Гілтон" при 1335 евеню ов Амерікас.

Год. 2-га по полуд.:

УРОЧИСТЕ ВІДКРИТТЯ СВІТОВОГО КОНҐРЕСУ ВІЛЬНИХ УКРАЇНЦІВ в готелі „Ню Йорк Гілтон:"

I. Відкриття Конґресу:
1. Внесення прапорів
2. Національні гимни
3. Молитва — проводить Митрополит Української Православної Церкви в ЗДА Блаженніший Іоан Теодорович.
4. Слово — о. д-р Василь Кушнір, президент Пан-Американської Української Конференції.
5. Слово — проф. д-р Лев Добрянський, президент Українського Конґресового Комітету Америки.

II. Прийняття порядку і процедури нарад

III. Проголошення Президії та Комісій Світового Конґресу Вільних Українців.

IV. Привітання для СКВУ: Репрезентанти Українських Церков та голови Українських Центральних Репрезентацій з поодиноких країн.

V. Звіти Комісій Підготовного комітету:
1. Організаційної
2. Програмової
3. Верифікаційної

VI. Закриття Першої Пленарної Сесії Світового Конґресу Вільних Українців.

П'ЯТНИЦЯ, 17-ГО ЛИСТОПАДА:

Година. 10-та ранку:

I. Відкриття Другої Пленарної Сесії СКВУ.

II. Привітання для СКВУ Гості не-українці.

III. Доповіді:
1. „Українці в країнах свого поселення" — ред. Іван Сирник, делеґат Комітету Українців Канади
2. „Концепція нашої політики в житті наших країн" — проф. д-р Лев Добрянський, делеґат Українського Конґресового Комітету Америки

Перерва до год. 2.30 по полудні.

3. „Соціяльно-політичний стан в Україні та способи нашої допомоги визвольній боротьбі українського народу" — д-р Григорій Васькович, делеґат Координаційного Осередку Українських Громадських Центральних Установ в Европі
3.(а) „Духовий стан на Україні і еміґрації" — проф. д-р Юрій Бойко, делеґат Координаційного Осередку Українських Громадських Центральних Установ в Европі.

IV. Деклярації речників крайових делеґацій

V. Схвалення програмових матеріялів

VI. Закриття Другої Пленарної Сесії СКВУ

СУБОТА, 18-ГО ЛИСТОПАДА:

Год. 10.30 перед пол. до 2.30 по пол.:

ВЕЛИКА МАНІФЕСТАЦІЯ ЗА ВОЛЮ УКРАЇНИ В МЕДІСОН СКВЕР ҐАРДЕНІ ПРИ 307 ВЕСТ 49 ВУЛ.

Год. 4.30 по пол. (в готелі „Ню Йорк Гілтон")

1. Відкриття Третьої Пленарної Сесії СКВУ
2. Заяви речників Світових З'їздів і Конференцій окремих ділянок українського збірного життя у вільних країнах.
3. Закриття Сесії.

Год. 7.ма веч.:

Фестиваль із показом історичної ноші та „мистецьке попурі" в готелі „Ню Йорк Гілтон"

НЕДІЛЯ, 19-ГО ЛИСТОПАДА:

Перед полуднем

Богослуження в українських церквах

Год. 12.00 (в готелі „Ню Йорк Гілтон")

1. Відкриття Четвертої Пленарної Сесії СКВУ
2. Звіти Комісій
3. Прийняття статуту установи Світовий Конґрес Вільних Українців
4. Вибір керівних органів Секретаріяту СКВУ

Перерва

Год. 7-00 веч.:

Бенкет Світового Конґресу Вільних Українців та відповідна програма в бенкетовій залі готелю „Ню Йорк Гілтон".

Урочисте закриття першого Світового Конґресу Вільних Українців.

ІМПРЕЗИ ПІД ЧАС СКВУ

НЕДІЛЯ, 12-ГО ЛИСТОПАДА:

По полудні

— Відкриття Мистецької Виставки і Виставки світлин діячів і подій з доби Українських Визвольних Змагань в Українському Літературно-Мистецькому Клюбі при 149 Друга евеню. Мистецька виставка жіночої творчости в Українському Народному Домі при 140 Друга евеню.

Год. 4.00 по пол.

Опера Гулака-Артемовського „Запорожець за Дунаєм" в постановці Українського Оперного Ансамблю у Фешин Інституті при 224 Вест 24-та вул.

Год. 6.00 веч.

Зустріч українського громадянства Ню Йорку і околиці з представниками Організацій Українського Визвольного Фронту в Українському Народному Домі при 2-ій евеню.

ПОНЕДІЛОК, 13-ГО ЛИСТОПАДА:

Зустріч делеґацій на СКВУ в Українському Інституті Америки при 2 Іст 79 вул.

ВІВТОРОК 14-ГО ЛИСТОПАДА:

Год. 9.30 ранку:

Поїздка закордонних делеґацій автобусами на Союзівку на запрошення і коштом Українського Народного Союзу. Автобуси відходять від Укр. Інституту Америки при 2 Іст 79 вул.

СУБОТА, 18-ГО ЛИСТОПАДА:

Год. 9-та веч.:

Товариська зустріч Професійних Товариств ЗДА і Канади.

Космічна Адміністрація сподівається вислати на Місяць астронавтів в 1969 р.

Вашингтон. — Крайова Аеронавтична і Космічна Адміністрація повідомляє, що впродовж найближчих двох років вона плянує відбути 11 летів в програмі Аполло і заявляє, що вона не втрачає надії вислати американських астронавтів на Місяць при кінці 1969-го року. В 1969-му році мав би відбутися останній лет в програмі Аполло і він мав би бути летом до Місяця. В 1968-му році заплянувано 6 летів Аполло, а в 1969 — 5. Але Адміністрація не подає докладно дати, коли ці лети мали б відбутися. Крім цього вже в четвер 9-го листопада ц. р. мають випустити ракету „Сатурн 5". В 1968-му році мають відбутися лети в програмі Аполло без астронавтів, аж п'ятий лет, який мав би відбутися перед липнем 1968-го року буде з астронавтами. Три з цих летів в 1968-му році відбудуться за допомогою менших ракет типу Сатурн, як „Сатурн 5". Перший космічний корабель, який полетить в 1968-му році, повезе зі собою ту кабінку, в якій полетять до Місяця астронавти.

В цьогорічних виборах вирішується важливі стейтові й міські проблеми

Ню Йорк. — 7-го листопада відбуваються вибори в численних стейтах і містах ЗДА, в яких вирішуються важливі місцеві проблеми. І так в стейті Ню Йорк виборці мають заявитися, чи вони схвалюють проєкт нової Стейтової Конституції, яка не була змінювана від 1894 року. В цій Конституції є дуже важливий пункт, згідно з яким касується дотеперішню стейтову заборону допомагати приватним, ц. зн. парохіяльним школам. Стейт Ню Джерзі вибирає 40 стейтових сенаторів, 80 асемблименів до Стейтової Леґіслятури. В стейтах Міссіссіпі і Кентаки вибирають губернаторів, за які ті ті становища змагаються демократи й республіканці. Більші міста Бостон (Массачусетс), Клівленд (Огайо) і Ґері (Індіяна) вибирають посадників. В Клівленді неґр Карл Б. Стовкс, демократ, змагається проти республіканця Сета С. Тефта. Так само і в Ґері демократ неґр Ричард Ґетчер кандидує проти республіканця Джозефа В. Редіґена. В Бостоні за пост посадника змагається жінка пані Луїза Дей Гікс з Кевіном Г. Вайтом. Обидвоє не кандидують як представники партій. Обидві партії нетерпеливо чекають висліду виборів, бо хочуть знати, які тенденції панують між виборцями. Республіканці вже тепер говорять про перемогу в 1968-му році, хоч впродовж року ще можуть зайти великі зміни в настроях виборців.

Відбулося пікетування совєтської амбасади

Ню Йорк (УВ АВПН). — В неділю 5-го листопада ц. р. відбулося пікетування совєтської амбасади в Ню Йорку при Лексінґтон евені й 67-ій вулиці, що його перевела організація Американці за Визволення Поневолених Націй. В пікетуванні брали участь українці, мадяри, словаки, кубинці, козаки, білоруси, альбанці, що є членами АВПН. Найбільшу групу становили українці, члени Спілки Визволення України, СЗСУ - Селянської Партії й Української Гетьманської Організації. Понад сто пікетуючих з прапорами своїх груп протестували проти 50-річчя т. зв. „жовтневої революції", що його в ці дні відзначає Москва. Відповідно до цього були написані транспаренти та відповідні летючки. Головним гаслом було „50-річчя комуно-російського народовбивства". На закінчення пікетування 10 автомашин з виставленими національними прапорами й закріпленими на автах транспарентами переїхали вулицею попри совєтську амбасаду й через Тайм Сквер до будинку Об'єднаних Націй кількома головними вулицями Ню Йорку, пронизуючи повітря гуком автових сирен. Демонстрація тривала від 12-ої до 5-ої години пополудні.

Перебіг пікетування фільмувала телевізійна станція, що його було показано на каналі 5 о 10-ій годині вночі. Після коментатора, який говорив про цілі пікетування й назвав поіменно групи, що брали в ньому участь, а між ними й українців, промовляв п. А. Корн — президент АВПН.

Проф. Б. Мартос промовляв на бенкеті у 50-річчя УНР в Ню Гейвені

Ню Гейвен, Конн. — Проф. Борис Мартос, колишній прем'єр Української Народної Республіки, був головним промовцем на бенкеті, що відбувся тут минулої суботи, 4-го листопада, з нагоди 50 річчя Великої Української Національної Революції та відновлення Української Державности. Бенкет відбувся в готелі Парк Плаза з участю понад 400 осіб. Його влаштував окремо створений для цієї цілі Об'єднаний Комітет Українських Організацій і Товариств із д-ром Михайлом Снігуровичем, як головою, та Іваном Заковоротним, як секретарем, на чолі. Майстром церемонії під час бенкету був д-р Ярослав Туркало. Відкрив бенкет коротким словом д-р М. Снігурович. Крім проф. Б. Мартоса, на бенкеті промовляв виконуючий обов'язки посадника міста Вільям О'Коннел та стейтовий сенатор Едвард Маркус, а суддя Ґартленд відчитав привітання від сенатора Дадда. В мистецькій програмі виступала оперова співачка Марта Кокольська при фортепіяновому супроводі проф. Юрія Цибрівського, та українська танцювальна група „Веселка" під проводом Василя Гіни. Вступну молитву провів о. прелат Іван Стах, а кінцеву молитву провів о. Іван Іліяшенко, місцевий український православний парох.

Громада в Елизабеті відзначила Листопадові роковини

Елизабет, Н. Дж. — Місцева Українська Громада відзначила роковини Листопадового Зриву окремою Академією, що її влаштувала Пластова Станиця під патронатом Відділу УККА та Центрального Комітету місцевих українських організацій минулої неділі, 5-го листопада, в Українському Народному Домі о год. 5-ій пополудні в приявності 300 осіб. Програму Академії виконали пластуни й діти місцевої української парафіяльної школи та школа юних бандуристів ім. Костя Місевича при Відділі ООЧСУ в Гемстеді під проводом о. Кіндзеравого - Пастухова. Свято відкрив та виголосив промову пл. сен. Андрій Мицьо, а доповідь мав гол. предсідник УНС і екзекутивний віце-президент УККА Йосип Лисогір.

СВОБОДА SVOBODA
Український щоденник UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Ict. at 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Subscription Rates: One year $12.00; six months $6.25; three months $3.25. Jersey City & Foreign Rates: One year $14.00; six months $7.50; three months $4.00. For UNA members monthly 65¢.
Статті підписані їх авторами, не мусять відповідати становищу редакції.

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Американські совєтологи

Коли наближався день 50-річчя большевицької контрреволюції, можна було сподіватися, що совєтський пропаґандивний апарат заллє західній світ, зокрема Америку, своїми виданнями. Однак, нічого такого не сталося: совєтських видань, присвячених „золотому ювілеєві" панування большевиків, нема в книгарнях і у кіосках Ню Йорку та інших американських мільйонових міст більше, як їх було раніше. Зате залляли американські міста статті, окремі числа журналів із мільйоновими накладами та книжкові видання американських авторів — присвячені большевицьким роковинам. Здебільша ті голоси інформаційно-аналітичні і прихильні не так до сучасного комуністичного режиму в СССР, як до „великої Росії", — в дусі політичного русофільства. В усіх тих статтях і виданнях розвиток промислу, спеціяльно технології в „Росії", яка була за царату відсталою хліборобською країною: це той самий тон, в який ударяє й совєтська пропаґанда. Однак, не бракує в тих американських інформаційно - аналітичних статтях і здорової оцінки — низького життьового стандарту підсовєтського населення, жахливої диспропорції між „спутніками" в космосі та житловими відносинами в Москві й інших містах СССР, банкрутства комуністичної теорії у совєтській рільничій та промислово - торговельній політиці, у практиці державного капіталізму. Не бракує у тих голосах і критики совєтської пресової та книжкової цензури і взагалі партійно -поліційної політики, стосованої супроти говореного й друкованого слова.

У більшості тих американських статтей і видань СССР утотожнюється з Росією і національну проблему в СССР нехтується, почавши від його національної статистики. Промовчується визвольні війни поневолених царською Росією народів та спосіб відновлення російської імперії в її большевицькому виданні. Одним із таких провідних американських публіцистів - совєтологів є Гаррісон Е. Солсбері, який кількакратно їздив до СССР, за кожним разом друкуючи в „Ню Йорк Таймсі" серії своїх репортажів. З нагоди большевицьких роковин він знову вмістив у тому щоденнику серію статтей і зредаґував статті кільканадцятьох спеціяльних репортерів, що їх вислав був „Ню Йорк Таймс" до СССР студіювати тамошні відносини. Кожний з отих висланців перебував в СССР від 2-ох до 6-ох тижнів і після того опублікував свої враження й свою оцінку в названому щоденнику. Вони становлять яку третину 484-сторінкової книжки, що вийшла в Ню Йорку під редакцією Гаррісона Солсбері п. н. „Совєтський Союз: 50 років". Хоч на заголовній сторінці публікації підкреслюється, що це „Книжка Ню Йорк Таймсу", у книжковому тижневому огляді того щоденника з 5 ц. м. появилась велика рецензія Ю. Сетон-Вотсона „Ювілейний звіт" — з дуже холодною її оцінкою. „Найповажнішою недостачею цієї книжки є відсутність в ній будь -якої згадки про не-російські національності", — читаємо у рецензії.

Автор рецензії, ствердивши, що майже половина населення СССР — це немоскалі, звернув увагу на те, що американські автори роблять поважну помилку, коли підходять до національної проблеми в СССР, як до національної проблеми в ЗДА, себто, коли вважають, що також СССР перетвориться у „перетоплюючий глечик" для всіх тамошніх народів. Автор згадує масові депортації в СССР різних племен і народів та майоризування автохтонів насиланими масово москалями. Сетон-Вотсон називає на імена різні народи в СССР, які яскраво відрізняються від москалів. Він твердить, що „українці, найчисленніші з усіх, менше відрізняються (як балтійські народи, грузини й вірмени) і більше виставлені на атрактивність російської культури. Все ж, поруч із познаками успішної русифікації в Україні, існують не меші познаки успішного збереження та навіть зросту українського національного відчування".

Ця рецензія Сетон-Вотсона доказує, що й у випадку аж надто голосного відгуку в Америці на московські святкування „нема злого, що не вийшло б на добро". Бо більше критичні одиниці, з більшим правом називати себе совєтологами, аніж багато поверхових знавців Сходу Европи, звертають увагу на короткозорість отаких аналітиків совєтських відносин. Одною з таких нищівних для Совєтів і їх „ювілею" публікацій є книжка Юджина Лайонса „Втрачений рай робітників", який вимагає окремої оцінки Можна не дивуватись, що назагал большевицький провід та підпорядкована йому преса не дуже захоплені американськими „прихильними" голосами: при всій короткозорості та односторонності оцінки історії СССР та сучасних відносин в ньому — західні критики таки не втратили здорового глузду, притаманного вільним людям.

ЮВІЛЕЙ ПОНЕВОЛЕННЯ

Мюнхен. — Вождь большевицької партії в день свого повороту із Швайцарії до Росії 4 квітня 1917 р. сказав: „Нині Росія найвільніша країна в світі".

Ленін віддавна плянував створити в Росії диктатуру своєї партії. Однак уся його пропаганда проти Тимчасового уряду Росії, що взяв владу після упадку самодержавного режиму, йшла під кличами найширшої свободи. Ленін не відкинув навіть допомоги анархістів, яких большевики пізніше винищили. Про свій намір створити режим партійної диктатури він заявив ще перед „Великим Жовтнем". У статті — „Чи большевики утримають державну владу?" Ленін писав:

„Росією керували після революції 1905 року 130.000 поміщиків . . . І Росією буцімто не зможуть керувати 240.-000 членів партії большевиків?"

Режим партійної диктатури був створений зараз же після повалення Тимчасового уряду 7 листопада 1917 р. Ця диктатура, що спиралася на незначну меншість, не могла утриматись без терору і громадянської війни.

Така перспектива злякала навіть членів першого большевицького уряду, найближчих співробітників Леніна. Десять його членів подалися на димісію, вимагаючи створення уряду з участю всіх соціялістичних партій.

„Ми вважаємо, — писали вони до Леніна, — що поза цим (коаліцією всіх соціялістичних партій) є тільки один шлях удержання чисто большевицького уряду засобами політичного терору... Ми бачимо, що це веде до відсунення масових пролетарських організацій від керівництва політичним життям і „до створення безвідповідального режиму" (Л. Троцький: „1917", ст. 355).

Але Ленін не послухав ради десятьох „народних комісарів". Він створив „необмежену ніякими законами владу, що опирається на фізичне насильство" (так він назвав свою диктатуру).

Уже через три дні після захоплення влади, а саме — 28 жовтня 1917 р. (ст. ст.) Ленін видав декрет, яким зліквідував свободу преси: заборонено газети, що критикували большевицький уряд.

Ленін обвинувачував Тимчасовий уряд в тому, що він не призначив раніше виборів до Установчої Ради: ці вибори уряд Керенського призначив на 12 листопада 1917 р. Захопивши владу, Ленін хотів відкласти вибори, але не міг, бо його „комісари" казали, що в народних масах це викличе велике невдоволення.

Вибори дали партії большевиків тільки четвертину послів Установчої Ради. Більшість мали соціялістиреволюціонери. Тому Ленін звелів „червоній ґвардії" розігнати Установчу Раду 18 січня 1918 року.

Щоб держати людність у страху, Ленін створив терористичну організацію ЧеКа. Під різними назвами вона діє й досі. Терором були знищені мільйони людей, під диктатурою Сталіна цей терор обернувся врешті й проти багатьох членів комуністичної партії. Ленінова демагогія виявилася особливо в справі неросійських народів. 2-го листопада 1917 р. уряд Леніна видав „Декларацію прав народів Росії". В цій декларації визнано „рівність і суверенність народів Росії" та їх право „на вільне самовизначення аж до відокремлення і створення самостійної держави.

До українців була виготовлена спеціяльна відозва, в якій сказано, що большевицький уряд хоче передати українському народові прапори, бунчуки і гармати, захоплені російським військом на Запорозькій Січі 1775 року. Але 17 грудня 1917 р. уряд Леніна оголосив війну Українській Народній Республіці, почавши воєнні дії ще перед тим.

Уряд Леніна обіцяв загальну рівність: були скасовані ранґи й відзнаки в армії, членам уряду визначено оплату „кваліфікованого робітника" (500 рублів на місяць) і т. д. Але незабаром з цією демагогією покінчено і в совєтській державі постала „нова кляса" — комуністична бюрократія, яка має „щасливе й веселе життя", коли народні маси бідують.

З приводу 50-літнього ювілею диктатури видано закони, що визначають мінімальну оплату праці робітників і службовців на 60 рублів. Ця убога плата називається „великим досягненням". В армії офіцерство має відзнаки та ранґи і творить упривілейовану касту.

Уряд Леніна шукав собі прихильности в селянських масах. Виданий 28 жовтня 1917 р. „Декрет про землю" касував земельну власність і передавав порядкування землею сільським та міським громадам. Але все це пізніше передано „до архіву" і селян загнано силою в колгоспи. Ще й досі кріпацька система в сільському господарстві не може забезпечити харчування для людности совєтської імперії: Москва мусить купувати харчові продукти за кордоном.

Робітництво також опинилося під утиском партійної диктатури. Професійні робітничі спілки підганяють працівників виконувати й перевиконувати призначені партією „норми". Робітники в СССР не мають змоги обороняти свої інтереси: страйки під „диктатурою пролетаріяту" заборонено. В комуністичній пропаґанді називають устрій в СССР „соціялізмом" і твердять, що там буде незабаром „комунізм", бо, мовляв, там уже створено могутню індустрію. Але індустріялізація пройшла й проходить в різних країнах і без диктатури, без терору, без масового голоду. Новій панівній клясі потрібна ця пропаганда, щоб забезпечити своє панування.

П. А.

Читайте українські книжки і газети, бо часте читання веде до просвіти, а просвіта — це сила

Михайло Данилюк

ОСІННІ ЕТЮДИ ПІД СКВУ

(1)

І ось підходить Світовий Конгрес Вільних Українців. Цікаво — чи придумано таку назву для того, щоб пригадати Україні і світові, що є ще вільні люди українського роду і душі, чи для того, щоб пригадати, що є і невільні українці? Бо вони таки є, і то на самій батьківщині своїх предків.

Якесь історичне чи політичне непорозуміння? Нація на своїй власній землі — невільна, а частина її, розсіявшись по чужих країнах — користає з усіх благ людської волі.

Про такий конгрес думали десятки років, а ось тепер реалізуємо його.. під осінь. Який спомин і які наслідки залишить цей конгрес? Тепер ми завантажені по шию його підготовою, але наслідки його завантажать згодом наші голови.

Чи СКВУ у 50-ліття нашої Національної Революції з її III Універсалом у листопаді, як ідейне продовження традиції, чи СКВУ в 25-ту річницю відновлення боротьби восени 1942 р. рядами УПА? А може СКВУ — як зрілий акт розсіяних по світу одноплемінців, які визрівали довге, дуже довге літо? Чи догадуватись, що СКВУ — це той зрілий акт, що закриває собою певний період часу і, даючи якісь овочі, уступає місце новим і дальшим плодам - ідеям, що оновлюють зміст національної самобутности?

А може — як певний зорганізований погляд на Батьківщину, від якої ми відірвані десятиліттями, а то й поколіннями і яку бачимо не тільки в історичній перспективі її терпіння, але й з перспективи нашого досвіду?Для багатьох із нас — уже осінього досвіду, який видав плоди від соковитих і ядерних яблук починаючи, а на гірких кислицях кінчаючи...

**

Не знаємо, скільки з нас думало про те, що назва Конгресу крис в собі різнородні почування. Слово „вільних" має в собі чимало радости з того, що ми є тими вільними, алеж воно, безперечно, породжує і біль за тих, які не можуть користуватись привілеєм людської свободи. Іноді воно навіть видається хвалькуватим — ось ми вільні, а „там" — ні... Хоч ми так і не думаємо, все ж боляче, бо ми нічим особливим не спричинились, щоб ту волю здобути. Вона нам просто впала, як манна, з неба. Наші ж брати в Україні нічим не завинили, щоб тієї волі не мати...

Було б гірко, якби саме цей стан породив конфлікт між синами того самого народу. Краще б, щоб почуття волі викликало бажання накласти на себе ще більше обов'язків супроти материка. Бо далеко шляхетнішим є почуття обов'язку, яке виходить з оцінки волі та рішучости допомагати в здобутті цієї волі для цілої нації, як почуття відмінности в тому, що ми „знаємо, що таке воля". Це друге почуття породило б у нас суперлятив політичних учителів, прикмету, яка не належить до шляхетних.

Нормально — а нормального українська нація вже давно не бачила — це було б скликати конгрес світового українства, який включав би і Україну, і всіх по світу розсіяних, і тих, що в Сибіру, Казахстані... Що такий конгрес колись у Києві відбудеться — не можна сумніватись. І буде він Конгресом Вільного Світового Українства. Слова ж „вільних" йому не треба буде додавати, бо це буде самозрозумілим, як і належиться „в сім'ї вольній, новій".

Сьогодні слово „вільних" необхідне. Не для порізнення, а для зобов'язання. Нація та історія будуть дошукуватись повного значення і слів, і всього змісту конгресу. Бо роля свідомої еміґрації, а до того поневоленого народу — велика. Часто необхідна, і ми не знаємо, чи такої необхідности не приписала історія і нашій еміґрації. Тож хочеться вірити, що вона не тільки свідома, але й дозріла.

**

Восени бачити лише чудове бабине літо, а не бачити холодних дощів, вітрів та приморозків — це значить дивитись одним оком, і то прижмуреним. Так буває і в житті, коли одні факти бачимо, а інші замовчуємо, підмазуємо чи навіть, прости Боже, перемальовуємо. За нашого життя це ще можна робити, але після смерти — пиши пропало. Історія закарбує все по - своєму і факти розбере до кісточки.

Образ нашої осени не можна малювати лише односторонніми фактами. Це інша справа, якщо хочемо якісь деталі малюнка наголосити,, віддати певний сюжет краси, навіяти її якимось духом. Тоді, мабуть, якісь кольори чи деталі малярі дозволили б наголосити. І той образ можна виправляти аж до останнього мазка — перед конгресом і на конгресі. Аби вийшов і правдивим, і гарним. І шляхетним.

Думки про СКВУ росли роками, переходили всякі пляни та задуми, обговорювалися у всіх наших кругах. Говорили про нього науковці, письменники, журналісти, професіоналісти, політики, молоді й старі, багаті й бідні. Тож ходила ця прекрасна ідея кругом, а „запаркували" її... біля політичних партій.

Нормально — а нормального, повторюємо, наша еміґрація вже давно не бачила — не слід було б цим турбуватись. Політичні партії конечні для розвитку політичної думки, вони завжди ведуть перед у громадських та політичних акціях, і вони мусили б це робити і в цьому випадку. Їм би належалась перша скрипка при такій імпрезі.

Тут є лише два „але": коли б справді всі партії в підготові конґресу були завантажені роботою, і подруге — котра з діючих при СКВУ партій дасть усій еміґрації запевнення, що не повториться ситуація „співпраці" всіх „для національного добра" з останнього Конгресу УККА? Бо це було б найгірше, якби прийшлося пережити знову таке саме, але у „світовому маштабі',' і потім тинятись роками по всяких „консолідаційних" комісіях, щоб ліпити побиті глечики. Інтерпретація демократії в одну або другу сторону воюючих партій — це аж ніяк нелогічний вихід, хібащо в такі двері з двадцятого поверху, за якими нема сходів.

Не маємо на думці заперечувати вагу партій і їх впливів на загальні імпрези, навіть за таблицею множення їх сили в нашому суспільстві. Для розвитку політичної думки вони потрібні, і ми б політично ниділи, коли б їх не стало. А вже повністю ми політично вмерли б, якби дожилися до однопартійної системи і на еміґрації.

(Закінчення буде)

Інж. Іван Фур

НАШ ГОСПОДАРСЬКО-ЕКОНОМІЧНИЙ СЕКТОР І СКВУ

Ще кілька днів і в Ню Йорку почнеться Перший Світовий Конґрес Вільних Українців. Українська преса переповнена різними голосами про СКВУ, в ній порушуються різні теми з нашого внутрішнього і зовнішнього життя тут, у вільному світі, і там, на рідних землях. На Конґрес покладається великі надії, і від його вмілого, державницького переведення узалежнюється дальшу нашу працю, нашу силу і наш зріст.

На жаль, немає поміж тими голосами згадки про український господарсько - економічний сектор, який повинен стати підставою всієї нашої праці і нашого національного вияву.

Господарській проблематиці ми присвячуємо дуже мало уваги, лише тут і там пролунає якийсь голос, але ті голоси відірвані, немає в них послідовности, немає спільного пляну і спільної дії.

Не треба доказувати, що добре впорядкована і зорганізована економіка — один з найважливіших факторів у розвитку кожної організації, товариства, громади, групи чи окремих народів. Чим краще впорядковане громадсько - економічне життя, чим ширші кола громадянства беруть у ньому участь, тим більші матеріяльні, а тим самим і духово - культурні надбання.

Письменник Улас Самчук у статті „Квадратура кола" („Свобода" з 24 липня 1964 р.), обговорюючи проблеми української громади, пише: „І хочеться вірити, що наша голотсько - куркульська психіка буде зрушена із своїх столітніх основ, і ми перестанемо думати, що наша людина роджена лише для нужди, зневіри, революції та бунту. Всі ті наші „ідеології", праві чи ліві, які завжди обіцяли принести нам той чи інших казковий світ визволення, а з ним і справжній добробут, можливо аж тут, на цьому континенті, під тиском реальности, будуть примушені збагнути, що свободу, незалежність і добробут не можна набути ціною гарних фраз, а що це довгий, складний процес духового і фізичного напруження, який назовні представляється побудовою певних конкретних вартостей. Господарству і взагалі економіці належиться в цьому процесі одно з передових місць, зараз поруч з культурою і політикою, без яких цей вияв немислимий..."

Та покищо немає найменших симптомів, які вказували б на те, що наша „голотсько - куркульська психіка" зрушена, що ми в стадії переоцінки наших ідеологій і плянів.

Дотепер ми не відбули ані одного крайового господарського конґресу, і немає виглядів, що скоро його відбудемо.

Не маємо господарсько-економічного журналу, який розробляв би проблеми нашого народного господарства, організував капітал і громадську опінію, спрямовував їх на правильний шлях. Журнал Т-ва Самопоміч „Наш Світ", на який громада покладала великі надії, в якому вбачала трибуну нових ідей і плянів, господарського відродження нашої національної групи — завів.

Кілька років тому створено Конференцію Українських Фінансових Установ Америки для координації української фінансової господарської політики, але поза кількома з'їздами вона не дала нічого практичного нашій громаді.

Ми горді з нашої найстаршої і найбагатшої установи, Українського Народного Союзу, але його членство, а тим самим і капітал не сягнули ще й 10% можливого розвою і росту.

А вислід? — Економічна сила української спільноти на цьому континенті стоїть далеко позаду, коли порівнювати її з економікою інших етнічних груп, навіть чисельно менших.

Було б несправедливо заперечувати українську ініціятиву, організаційне чуття і працю в розбудові дрібного купецтва, промислу, реміснічих варстатів, братсько-допомогових і щадничо-фінансових установ. Але треба ствердити, що вони не віддзеркалюють нашого потенціялу і сили, що українська група не зуміла нагромадити в своїх руках великого капіталу, хоч за час свого перебування в Америці мала для цього багато сприятливих нагод.

Нова українська еміґрація також не виявила в цьому напрямі великої ініціятиви, і коли навіть дещо робиться, то це — окремі випадки, без широких виглядів на майбутнє. Виїмок становить О-УА „Самопоміч" із своїми кредитівками, але й тут наш ріст і наші надбання не йдуть впарі з нашими можливостями.

Поміж двома світовими війнами у боротьбі за госпо-

(Закінчення на стор. 3-ій)

Леонід Полтава

У НАРОДІВ ВОЛЬНИХ КОЛІ...

(Репортаж)

(4)

Світова Антикомуністична Ліґа (ВАКЛ) однодушно включила у свою політичну декларацію ідею розподілу Російської імперії на національні держави поневолених народів. Прийняті нею резолюції АБН, підтримані понад 20 делеґаціями, визначають напрямок дії ВАКЛ одночасно проти обох тираній: російської і червонокитайської, а не тільки проти комуністичного Китаю, що його деякі кола в світі неслушно вважають за головного ворога вільного світу. В дійсності ж головний ворог — це російський імперіялізм у його модерній формі большевизму, спертий на високорозвинену термоядрову зброю. Большевизм — це витвір російського, а не китайського духа. Однак, включення цього питання лише в політичну декларацію, без включення його в Конституцію ВАКЛ — це лише половинна розв'язка проблеми. Речники поневолених націй, національні антикомуністичні сили Західньої Европи, Латинської Америки, як і аналогічні чинники в Азії, Африці та Національний Комітет Поневолених Народів — із ЗДА, домагаються включити питання розвалу російської імперії і в конституцію Світової Антикомуністичної Ліґи, домагаються повноправного з вільними націями членства всіх уярмлених націй.

Европейська Рада Свободи повністю солідаризується з вимогами АБН, як речника уярмлених націй та кристалізаційного осередку безкомпромісових антиросійських і антикомуністичних сил волелюбного світу. Єдність антибольшевицького фронту універсального засягу на базі концепції розвалу російської імперії і знищення всякої форми комунізму, рівноправности членства вільних і уярмлених націй та рівноправности їх у керівництві — стане могутнім двигуном переможного світового антибольшевицького змагу. Будувати, зміцнювати єдність на таких засадах є обов'язком усіх національних антикомуністичних сил, щоб елемінувати російських імперіялістів усіх барв, закріплювачів імперії під новою вивіскою, які хочуть звести на манівці світовий антибольшевицький фронт, спрямувати його лише проти режиму, але не проти імперії одночасно.

Після Конференції Світової Антикомуністичної Ліґи там же, в Тайпеї, відбулась 13-та з черги конференція АПАКЛ — Антикомуністичної Ліґи Народів Азії. І там — новий успіх: делеґація АБН подала резолюцію, яку спонзорували Цейльон, Індія і Національний Китай. Ось текст цього важливого міжнародного документу:

„13-та Конференція АПАКЛ. І жовтня 1967. Тайвань.

У зв'язку з резолюціями, прийнятими на попередніх конференціях про підтримку боротьби за визволення народів, поневолених російським імперіялізмом і комунізмом, схвалюємо: Ліґа підтверджує своє становище про підтримку національних визвольних рухів всіх народів, пригнічених російським імперіялізмом та комунізмом, і підтримує їхні аспірації до державної незалежности та основних людських свобід."

У резолюції, скерованій проти торгівлі вільного світу з комуністичними тираніями, прийнятій на першій Конференції Світової Антикомуністичної Ліґи, Україну названо, як спонзора цієї резолюції. Так замість маріонеткової, з московської ласки УССР, на міжнародній арені виступила національна, воююча Україна, народ, який змагається, терпить, але не кається, не здається і ніколи не здасться!

На Полтавщині прийнято виявляти пошану, звертаючись до людини на ім'я і прізвище. Кажуть, що то не наш звичай. Можливо, але такий є, і тут ми хотіли б сказати по-полтавському: — Спасибі, Ярославе Семеновичу!

У світі „на вершинах"

Тримаємо в руках по-мистецькому оформлену подовгасту книжечку. На 52 сторінках — вся програма першої Конференції Світової Антикомуністичної Ліґи, списки делеґатів, з позначенням країн і організацій, точні інформації, що, де, коли, телефони централь, комісій, підкомісій, включно із готелями та відповідальними за кватирування делеґатів. І не дивно, адже цю конференцію, як і інші, влаштовують держави. Після напруженої праці, дебат, рішень, що їх розносить світове радіо, преса — відпочинок, прийняття, китайська опера, театр, балет, покази народної ноші багатьох країн-господарів . . . При таких нагодах пані Слава Стецько говорила з багатьома діячками, між ними і з однією з найбільш інтеліґентних жінок світу, чарівною пані Чіянґ Кай-шек. Нашим делеґатам доводиться бувати у товаристві „на вершинах", яке готує комунізмові гідний психологічний і політичний протиудар, домагаючись зміцнення армій, сильнішого натиску на фронтах, в тому числі і збоку ЗДА у В'єтнамі, творення духа визвольного фронту у колах вільних народів — для активної підтримки поневолених.

Обмежені можливості нарису в газеті не дозволяють розповісти більше. Та на закінчення — за словами п-ні Слави Стецько розповімо про одного з найбільших друзів Національної України, голову комісії закордонних справ Сенату Турецької Республіки, сенатора Феті Тевеґлу. П-во Стецьки давно вже знайомі з цим видатним діячем. І коли сенатор прибув до Тайпею на Світову Конференцію — вони привітались, як найкращі друзі. Але прибув він із невеликим запізненням, бо супроводив прем'єра Демереля в СССР. Ще перед поїздкою президент ЦК АБН мав нагоду зустрітися з сенатором і він дав інтерв'ю для преси АБН (було надруковане і українською мовою в „Шляху Перемоги"), в якому гостро виступив проти поневолення України та інших країн Москвою. Під час відвідин Москви про це промовчали. Але в Києві, куди сенатор спеціяльно попросив прем'єра поїхати (хоча цього й не було в пляні відвідин) — Пьотр Тронько, чи якийсь інший московсько-большевицький ґавляйтер не втримавсь і сказав, мовляв, чого ви так не любите український народ? На це сенатор відповів, що висловивсь так тому, що любить український народ, а тепер, побачивши Київ — цілковито в полоні чарівного українського народу, але ніяк не захоплений тим життям, яким цей народ змушений жити. Сенатор сказав, що виступив проти, бо „ у мене така кров і така дружина" (його дружина — красуня з Кавказу, черкешенка). Турецький представник сказав також, що він знає іншого прем'єра України — за кордоном . . . Київські „господарі" вдали, що не зрозуміли, кого він має на думці.

„В кінці вересня для закордонних гостей -делеґатів уряд Національного Китаю провів військові маневри, — розповідає Слава Стецько. — Був великий вітер, властиво буря. Але парашутисти спадали один за одним з подивугідною точністю. Вони для мене стали символом вільної частини великого китайського народу. Національний Китай — здисциплінований, активний, сповнений рішучости виступити в слушну годину проти комуністичних тиранів на материку. Та потуга в Азії — наш приятель,

(Закінчення на стор. 4-ій)

ЩЕ ТІЛЬКИ 9 ДНІВ ДО ВЕЛИКОЇ МАНІФЕСТАЦІЇ ЗА ВОЛЮ УКРАЇНИ, ЩО ВІДБУДЕТЬСЯ В МЕДІСОН СКВЕР ГАРДЕН В НЮ ЙОРКУ В СУБОТУ, 18 ЛИСТОПАДА 1967 О ГОД. 10-ІЙ ПЕРЕД ПОЛУДНЕМ З НАГОДИ ПЕРШОГО СВІТОВОГО КОНГРЕСУ ВІЛЬНИХ УКРАЇНЦІВ. ПЛЯНУЙТЕ СВОЮ УЧАСТЬ У ЦІЙ ПОДІЇ.

Рочестер, Н. Й.

ВІДЗНАЧЕНО 50-РІЧЧЯ УКРАЇНСЬКОЇ НАЦІОНАЛЬНОЇ РЕВОЛЮЦІЇ

Заходом місцевого Відд. УККА і всіх організацій та товариств Рочестеру відзначено 50-річчя Української національної революції в неділю 17 вересня в залі школи Бенджеміна Френкліна. В окремих рядах засіли члени почесного комітету. до якого входили: усе українське священство, адв. Василь Андрушин, бувший член Української Центральної Ради п. Василь Пилишенко, і всі представники українських організацій, а також мейор міста Френк Лемб, конґресмен Френк Гортон і радний Мой Стефан. В окремих рядах крісел засіли українські комбатанти різних формацій від 1917 р. до найновіших часів.

На сцені до гимну стали зі своїми прапорами: українські кобатанти, Пласт, СУМА, ОДУМ і ООЧСУ. Два чоловічі хори, „Сурма" з Сиракюз і „Сурма" з Рочестеру відспівали український гимн, американський гимн відспівала п. Параня Мілер.

Свято відкрив голова Святочного Комітету адв. Василь Андрушин. Привітальну промову виголосив бувший член Української Центральної Ради п. Василь Пилишенко. Привіт від урядових осіб зложили: мейор м. Френк Лемб, конґресмен Ф. Гортон і радний Стефан Мой. Головну промову виголосив д-р Богдан Стебельський.

В мистецькій частині взяли участь: Хор „Сурма" з Сиракюз, диригʼ. п. Зенон М'ягкий, жіночий квартет ім. Лесі Українки дириг. проф. Ірена Костинюк, Сольо на фортепіяні п. Леся Борисенко, хор „Сурма" з Рочестеру диригʼ. проф. Евген Пасіка, рецитація „Попіл імперії" виголосив д-р С. Чорній, танцювальна група „Черемош", балет майстер п. Ярослав Кужіль, збірна деклямація учнів Української Рідної Школи. Відчитання і ухвалення резолюцій, які вислано до президента Л. Б. Джансона і секретара стейту Діна Раска. Під час гимнів організованим порядком на залі стояли молодечі організації в одностроях Пласт, СУМА і ОДУМ.

Присутніх на залі було коло 1 000 осіб.

М. Є.

НАШ ГОСПОДАРСЬКО-ЕКОНОМІЧНИЙ СЕКТОР І СКВУ

(Закінчення зі стор. 2-ої)

дарсько - економічне відродження і ріст нашого народу на західньоукраїнських землях на одне з перших місць висунено клич „Свій до свого!", який став гаслом дня і який практично в щоденному житті стосував масово увесь народ, всі його прошарки. Цей клич став символом господарського відродження і завдяки йому зібрано власні фонди на розбудову рідної кооперації, приватного купецтва і промислу.

Кооперація своєю сіткою охопила увесь край. Росли й розвивалися повітові кооперативні союзи, районові молочарні, „українбанки", поширювали свою працю кооперативні централі, Центросоюз, Центробанк. Кооперація своєю організаційною сіткою охоплювала крок за кроком усі ділянки народного господарства — видавничу, промислову, народно-мистецького промислу і ін. Идучи за кличем „У здоровому тілі — здорова душа", кооперація організує „кооперативи здоров'я" (перша в с. Ременові коло Львова, 1937 р.), які дбають про здоров'я, гіґієну, правильне харчування своїх членів і для цієї цілі утримують лікарів, дентистів, гіґієністок.

Велику освідомчу працю несла українська преса, зокрема кооперативна („Кооперативна Республіка", „Господарсько - Кооперативний Часопис", „Кооперативне Молочарство", „Кооперативна Родина"), яка доходила до всіх закутин краю.

По містах число купців і ремісників усіх фахів росло з кожним днем, ріс і розвивався наш рідний промисл (фабрики „Луна', „Калина", „Дендра", „Нова Фортуна", „Сталь" і ін.).

На чолі цього руху стояли найкращі економісти-господарники: Ю. Павликовський О. Луцький, А. Палій, А. Мудрик, Ю. Шепарович, М. Творидло, М. Капуста, М. Хронов'ят, С. Кузик, Є. Храпливий...

Активна співпраця рідної Церкви, сільськогосподарських, жіночих і молодечих організацій та політично - громадських угруповань створювала надзвичайно корисний ґрунт для гармонійного всенародного вияву.

Національна гордість і бажання рости, розвиватися, творити власні культурні й матеріяльні цінності набрали стихійного гону, опанули всі прошарки суспільства, і це привело, як тоді казали, до створення „держави в державі". Народ віднайшов себе, віра у власні сили, взаємне довір'я, повна політична і релігійна толеранція — це ті шляхетні прикмети, які характеризували в той час наш народ і вели його до вершин.

Вслід за тим росли і розвивались рідне шкільництво, культурно - освітнє і наукове життя, жіночі й молодечі товариства та організації.

Так було на рідних землях, по програній визвольній війні, коли була нужда, безробіття, коли гріш приходив дуже тяжко і окупаційна влада різними законами та шиканами старалася той рух паралізувати.

***

Віримо, що СКВУ буде успішним, винесе багато нових плянів, висуне нові ідеї, як найдоцільніше вести нашу працю.

Посилиться праця у всіх ділянках громадського, культурного і політичного вияву. Вона вимагатиме від нас посиленої жертвенности і допомоги, а щоб та допомога була успішною, СКВУ повинен винести певні ухвали відносно розбудови власного народного господарства. Таке господарство можна буде успішно організувати під кличем „Народ — собі", у формах кооперативній, корпораційній, у вигляді акційних спілок і ін.

Зайво доказувати, яке велике значення матиме це для нас самих, зокрема для наших національних і політичних аспірацій. Докази цього бачимо у наших співмешканців - сусідів.

Світ, в якому живемо, цінить і сприяє не тим, що живуть культурними та матеріяльними надбаннями інших, а тим, що ті надбання творять самі.

СССР готовлять можливість скидати атомові бомби з космосу на Землю

Вашинґтон. — Совєтський Союз від довшого часу переводить в космосі такі експерименти своїми штучними сателітами, які наставлені на створення можливости скинення на Землю атомової бомби — заявив секретар оборони Роберт МекНамара. Американські військові кола назвали вже ті совєтські заходи „системою частинного орбітального бомбардування", за американськими ініціялами ФОБС. Америка теж обмірковувала створення для себе такої системи, але фахівці прийшли до висновку, що така система зайва при наявності великої потуги — американських далекосяжних атомових ракет косяжних атомових ракет, трансокеанічних і вистрілюваних з підводних атомових човнів, як теж принаявності джетових бомбардувальників на далеку віддаль, здатних перевозити атомові бомби. Совєти працюють над тим, щоб з космічного простору можна скинути на Землю атомову ракету, яка рівнялась би своєю силою одній ракеті „Поляріс": Р. МекНамара признав, що одною такою ядровою ракетою можна б знищити Ню Йорк і практично не існує оборони проти такої атаки, бо теперішня радарна система могла б перестерегти загрожене місто тільки на яких 5 хвилин перед атакою. Однак МекНамара запевнив, що керівні американські кола не стурбовані совєтськими експериментами, бо Совєти, мовляв, здають собі справу з такої відплатної сили Америки, якої не слід провокувати.

НА ТЕМУ ДНЯ

ХТО КОГО ВИСМІВАЄ

Одна пані, що є членом театрального ансамблю, виступила на недавньому вечорі, де було коло 300 осіб, між ними нові та старі еміґранти і їх діти, з монологом, в якому в карикатурно-шаржованому тоні висмівала вимову народжених тут американок українського роду. Не в міру яскравий одяг і крик з меґафона „гармонізували" з текстом монологу і його виголошенням. Ефект був такий, що люди, замість мати приємність від назагал дуже ґарного характеру цілого вечора та його мистецької програми, мали несмак, що межував з обуренням. Кілька пань вийшли з залі, а одна з них заявила своїм приятелям вже по - англійськи, що вона „не розуміє української мови".

Хто порадив тій пані виголосити такий монолог, хто перевіряв і хто несе відповідальність за той виступ — немає великого значення. Справа куди поважніша: чи маємо право ми, новоприбулі іміґранти, кепкувати з давніх громадян українського роду, що на їхній українській вимові видно вплив англійської мови?! Якщо так, то що можуть вони, давні іміґранти й молоде народжене вже тут американсько - українське покоління, говорити про англійську вимову про акцент, великої більшости новоприбулих старшого покоління? Всі діти новоприбулих, які тут покінчили школи, мали б рівне право насміхатись над власними батьками за те, що вони не опанували на 100%, досконало й без закиду, англійської мови.

Згаданий монолог напевне не був подуманий, як свідоме кепкування, як свідоме глузування з земляків. Це був напевне просто непередуманий виступ, з увагою тільки на розваговий елемент. Тому не можна закидати злої волі, ані тим паче злоби аранжерам та виконавчині. Але цей виступ мусить послужити за пересторогу: ставитись дбайливіше до вибирання сюжету й виконання таких точок програми, щоб із малої речі, яким є один монолог на одному вечорі, не наробити громадської шкоди.

Іван Кедрин

КНИЖКИ

КНИЖКИ МАНИЛА ТА ІН. „Тепер Манило перебуває в США. Нова країна, нове життя, нові теми. Більше — попри всі обставини — праці над собою, більше культури до таланту — і Україна не забуде про свого поета-байкаря". — Л. ПОЛТАВА

„З великим зацікавленням читач прочитає в „ЕЛЬДОРАДО" також актуальні твори Ів. Манила..." — М. ЩЕРБАК

„...Я сердечно вдячний за „Байкаря". — В. БАРКА

І. Манило: Січ і відсіч $0.50; Постріли з пера $0.50; Колючий сміх $0.65; Грім за зорею $0.55; Пеани і кпини $0.45; Байкар $0.70; Запоріжжя сміється $0.55; Україна сама .... $0.60; Ельдорадо $0.50; Волосожар $0.55; А. Орел: Словник чужомовних слів (три томи) $6.00; Ол. Рань: Крилата жінка $0.65; В. Барка: Апостоли $0.65; М. Бажан: Італійські зустрічі $0.55; Скляренко: Святослав $2.85; П. Мирний: Повія $2.85; В. Короленко: Вибране $2.00; П. Тичина: Золотий гомін (збірка збірок, ще друкується, висилайте передплату) $2.00. Замовлення та гроші просимо ласкаво висилати на адресу ОУП „Волосожар":

Ivan Manylo, Box 472
Vineland, N.J. 08360, USA

ПОДЯКА

Моя щира подяка Впр. о. Деки. Степанові Баландюк, за посвячення пам'ятника на могилі нашого Доброго **МУЖА і БАТЬКА**

бл. п. д-ра Осипа Сивенького

Сердечно дякую Станиці Братства 1-ої УД УНА в Гартфорді за Їхню численну участь в посв'яченні і за вручення Хреста. Я глибоко зворушена і за все Вам Всім дуже вдячна.

Моя особлива подяка голові Станиці Вп. п. М. Шевчук за так гарний проєкт пам'ятника і за безінтересовний Його труд і працю зв'язану з тим.

Дякую гарно Всім, що взяли участь і за Їхню сердечну поміч.

ЕВГЕНІЯ — дружина і діти

З нагоди посвячення Станиця Братства в Гартфорді складає чере Братство „Броди-Лев" 150.00 долярів на Інвалідів і Сироти.

ДВА АРТИСТИ

У цьому році сповняться 25-річчя артистичної діяльности двох відомих наших оперових співаків — Івана Гоша і Лева Рейнаровича.

Іван Гош, уроджненець Дніпропетровська і співак місцевої опери, куди був прийнятий після закінчення дніпропетровського музичного технікуму, як учень відомої співачки О. Тарловської.

Війна відірвала молодого співака від рідної хати, і в 1943 році він опиняється в Львові, де співає в Українській Опері, як соліст-тенор. Тут і зустрілися вперше обидва наші ювіляти.

Дальша дорога Івана Гоша проходила через Відень, де він був прийнятий до консерваторії „Фюр мюзік унд драматіше кунст", під дирекцією Карла Праймера.

В Зальцбурзі співак виступає в „Моцартеум зал" з відомими співаками-солістами Міланської Опери - Джузеппе Таддеї та А. Цатоні.

Увесь цей час Іван Гош не перестає працювати над своїм голосом під наглядом професора Берлінської Опери Рафаелі. В Америці співак продовжує свої студії у італійських майстрів співу — проф. Ф. Капелі та С. Арделі, а також відбуває річне навчання при Сетлемен Мюзік скул у проф. Бармаха.

У 1952 році Гош виступає з солісткою Метрополітен Опери Анно Каскас, в 1953 — в Карнегі Гол та Академії Мюзік у Філядельфії в ролі Андрія в опері Чайковського „Мазепа", а в 1954 — в ролі Левка в опері Лисенка „Майська ніч" у Карнегі Гол.

У 1956 р. співак був запрошений „Полонія Опера Ко." і відбув турне по ряді міст Америки, співаючи партію Казиміра в опері „Граблана". Виступ соліста Івана Гоша в цій опері дістав признання таких майстрів співу, як Марта Егерт, Ян Кіпура та Люція Щипанська.

Нашій українській публіці гарний, м'якого тембру тенор Іван Гоша добре відомий з постав Нюйоркського Оперового Ансамблю, членом якого він став з моменту його утворення в 1961 році. Тут знову схрестилися творчі шляхи обох ювілятів!

В Ню Йорку ми чули Гоша в таких поставах: „Катерина" Аркаса (Андрій), „Наталка - Полтавка" (Петро), „Відьма" Углицького, „Чорноморці" Лисенка, а також в ролі Андрія в безсмертному „Запорожці", якого, з нагоди подвійного ювілею своїх чільних членів, виставить Оперовий Ансамбль 12-го листопада, в залі Фешен Інституту.

Другий наш ювілят, Лев Рейнарович, походить зі старої священичої родини, виріс в співочій атмосфері і мріяв з дитинства стати оперовим співаком. Спочатку співав у гімназіяльному хорі, потім почав учитися у львівських професорів співу Любінецького, Улуханової і славетного Дідура.

У 1942 році, з утворенням Львівської Української Опери, був запрошений як перший баритон і почав свою омріяну кар'єру партією султана в „Запорожці за Дунаєм".

Після перших успіхів прийшли нові, в нових ролях, в операх загальноевропейських: Кецзуко в „М-м Батерфляй" Пучіні, Жермона в „Травіяті" Верді, Де Люна в „Трубадурі" та ін.

Музична критика прихильно стріла молодого співака. Ось що писав у львівській газеті в 1943 році проф. Барвінський: „Голос його (Л. Р.) звучав свіжо і виданто, виявляючи багато різнаманітности і свободи в добуттю вокальних і виразових ефектів". (Партія Де Люна в „Трубадурі").

Опинившись на еміґрації, в Мюнхені, артист поновлює свою діяльність в Оперовому Ансамблі проф. Б. Пюрка. Ансамбль відвідує табори ДП, а також дає вистави в німецьких містах, для місцевого населення. В репертуар ансамблю входили як наші, українські опери: „Запорожець", „Наталка Полтавка", „Ноктюрн", так і світові: „Кавалерія рустікана", „М-м Батерфляй", „Паяци", „Тоска" та ін.

В Америці наш співак спочатку оселюється в Ню Гейвені, де здобуває перше місце на конкурсі співаків в Експериментальному Театрі Конектикат. (1949 р.)

„В ролі Скарпії („Тоска") Лев Рейнарович відтворив повний образ, як з драматичного, так і з вокального боку." („Івнінг Реджістер" Ню Гейвен, 12. 12. 48 р.).

Переїхавши до Ню Йорку і зустрівшися тут зі своїми друзями по Львівській Опері, Лев Рейнарович загорівся ідеєю відновлення Оперового Ансамблю, який би продовжив працю проф. Пюрка.

Це сталося в 1961 році.

За час свого існування Ансамбль дав такі постави: „Катерина" Аркаса, „Наталка-Полтавка" Котляревського, „Ноктюрн" Лисенка, „Чорноморці" Лисенка, „Запорожець за Дунаєм", Гулака-Артемовського, в якому, як уже згадано, виступлять невдовзі обидва ювіляти. Було б дуже бажано, щоб українська громада, а особливо наша молодь, по береги виповнила залю Фешен Інституту дванадцятого листопада.

Побажаємо ж їм успіху і дальших творчих літ плідної праці на ниві української культури!

Хотілося б додати до всього сказаного кілька слів про Лева Рейнаровича, як українського громадянина і патріота. Українська громада в Ню Йорку високо цінить той молодий запал, який вносить артист в справу українського театру. Його виступи на різних академіях (при чому часто без усякої компенсації), працю з церковним хором і з хором Бруклинського Народного Дому (періодично), щира готовість допомогти в кожній театральній справі своїми знаннями і досвідом, простота в товариських взаєминах творять артистові прекрасну громадську опінію. Дай же, Боже, щоб еміґрантські труднощі не вбили в нашому ювілятові його живу і творчу душу!

Алла Коссовська
чл. АДУК в Н. Й.

У Москві відбулась велика військова парада, показано 5 нових ракет

Москва. — В понеділок 6 листопада — у Східній Европі був уже вівторок 7 листопада — відбулась в 50-ті роковини большевицької контрреволюції велика військова парада, на якій показано старі гармати з-перед 50-ох років, але також наймодернішу зброю, включно з новими п'ятьма ракетами, що їх західні військові аташе побачили вперше. Параду започатковано 50 гарматніми стрілами, відданими з Червоного майдану. Вся комуністична „еліта" стояла на мавзолеї Леніна, звідкіля совєтські й міжнародні комуністичні ватажки приймали військову дефіляду. Однак „святочна" атмосфера з нагоди цих роковин заярмлена яскравими проявами незгоди в комуністичному міжнародному сімействі. Після того, як з першого масового зібрання на Кремлі демонстраційно вийшов комуно - китайський шарж д'аффер з двома своїми прибічниками, коли Леонід Брежнєв таврував „групу Мао Тсе-тунга", що „гальмує соціялізм у Китаї", — на прийняття для голів закордонних делегацій не явилися взагалі кубинці. Це був черговий доказ легковаження збоку комуністичної Куби супроти Москви: Фідель Кастро згори заповів, що він не поїде до Москви, а головою кубинської делегації буде президент Куби Освальдо Дортікос Торрадо. Але замість нього прибув у проводі кубинської делегації міністер здоров'я Хозе Вентура, третьорядна фігура. Америку репрезентував на тому прийнятті амбасадор Лювеллин Томпсон. Совєти „звеличали" 50-річчя свого панування, між іншим, відкриттям нової телевізійної стації з вежею висотою на 1 748 стіп та сталевою антеною, що є на 300стіп вища за нюйоркський хмарочос Емпайр Стейт Билдінг. Однак репрезентаційного ресторану на 288 місць у вежі тієї телевізійної стації московські майстри не встигли викінчити на день тієї паради.

Папа видужує після операції

Рим. — Стан здоров'я Папи Павла VI після операції, яку переведено на ньому в минулу суботу, значно покращав. Папа прийняв уже в минулий понеділок двох своїх братів, з яких один є італійським сенатором, а другий лікарем, спеціялістом серцевих недуг, як також державного секретаря Апостольської Столиці, кардинала Чіконіяні. Цей останній, вернувшись із шпиталю, виявив, що Папа знаходиться в добрім настрої та говорив „ясним і виразним" голосом, цікавлячись передусім проблемами миру у світі. Не виключають, що лікарі дозволять Папі з'явитись в найближчу неділю у вікні своєї кімнати у Ватиканському палаці та традиційно поблагословити десятки тисяч вірних, які в таких випадках заповнюють площу святого Петра.

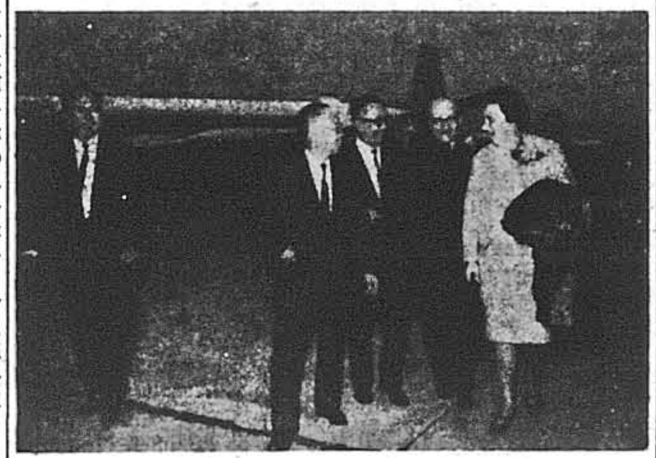
Зросли шанси замирення між Ізраїлем і арабами

Вашингтон. — Від четверга минулого тижня перебуває в Америці йорданський король Гуссейн, який перед тим був у Москві й Лондоні. Він промовляв у телевізійній програмі в Ню Йорку та у Джорджтавнському університеті у Вашингтоні, заявивши готовість арабських країн визнати „право існувати в мирі й безпеці" всіх країн на Середньому Сході, отож також Ізраїлю. Гуссейн виявив теж, що Єгипет готов признати Ізраїлеві право свобідної плавби через Тіранську протоку й у затоці Акаби та й по Суезькому каналі „при відповідних умовинах". Однак Гуссейн застерігся, що арабські держави не визнають формально Ізраїль, так само, як не зробила цього Йорданія ані Америка супроти Комуністичного Китаю. Так само Гуссейн вимагав від Ізраїлю відкликання військ з окупованих ним арабських країн, заявивши, що араби не мужуть піддаватися „диктатові Ізраїлю". Король Гуссейн перевів довгу нараду з державним секретарем Діном Раском, після чого речник Державного Секретаріяту Роберт МекКлоскі склав оптимістичну заяву, що розмова Раска з Гуссейном „брала на увагу можливість швидкого звороту в сторону замирення" на Середньому Сході.

У НАРОДІВ ВОЛЬНИХ КОЛІ...

Палац на Формозі, де відбулася перша Конференція Світової Антикомуністичної Ліґи. Промовляє голова Держави Чіянг Кай-шек.

На тайпейському летовищі: п-ні Славу Стецько та п. Ярослава Стецька вітають господарі Національного Китаю: президент Антикомуністичної Ліґи Народів Азії Ку Ченг-канг, секретар Китайської Антикомуністичної Ліґи Шао Цу-гвант.

(Закінчення зі ст. 2-ої)

приятель усіх поневолених народів. І ми їх здобуваємо дедалі, то більше".

На прощання я мовчки потиснув руки людей великої національної праці.

**

Повернувшись додому, застав нову пошту, і між листами — книжку ген.-майора Дж. Ф. Фуллера „Russia is not invinsible", великого, може й світової міри військового теоретика. У ній багато місця автор присвячує Антибольшевицькому Бльокові Народів, нашій Україні. В тій книжці сказано для тих, хто хоче розуміти й бачити: „Завдання АБН полягає в повному розчленуванні совєтської імперії на її етнографічні частини і встановленні в кожній частині суверенної національної держави".

Тоді й Україна засяде — за висловом великого Франка — „у народів вольних колі". Але вже тепер підноситься її мужній голос серед народів світу, які хочуть бути вільними і усвідомлюють, що свобода — це не яблуко, її не можна поділити.

27. X. 1967

(Кінець)

Обговорюють проблеми української мови в Польщі

У Варшаві, в числі з 24 вересня читачка-лемкиня опублікувала листа, в якому говорить про стан української мови і шкільництва у Польщі. Вона між ін., пише: „Я частково погоджуюсь з авторкою статті, яка вважає, що передусім батьки повинні дбати про те, щоб їх діти знали рідну мову. Ніхто не заперечить тому, що для цього батьки мають найкращі умови. Однак, на мою думку, М. Хомяк не підійшла до цієї справи об'єктивно. Попереше, вона подала узагальнюючі негативні приклади тільки з Лемківщини, коли відомо, що подібні явища мають місце і в інших середовищах".

Інший читач стверджує, що поширене незнання української мови серед молоді в Польщі — це вина не так самої молоді, як батьків: „А властиве чому поодинокі представники молоді не знають виходить українською мовою рідної мови, не знають нічого про минуле народу, з якого вийшли? Зі змісту статті виникає, що вина тільки „золотої молоді". Автор стверджує що „яким батьки виховують дітей, такими й будуть їх мати". Ще інший автор розповідає про українку-дівчину, яка соромиться признатись приятелям-полякам, що вона українка і чекає на швидку смерть рідної бабусі, бо вона на старість у польську мову долучує багато українських слів та повісила на стіні українську ікону.

Ще одна авторка в тому ж числі „Нашого Слова" звертає увагу на, як це виходить із замітки, поширену безвідповідальність учителів у „пунктах вивчення" української мови в Польщі. Вона пише: „Кілька слів треба сказати і вчителям. Подумайте тільки, як ви відноситесь до пункту навчання дітільки „відфайкування" уроків не згідне з етикою вчителі рідної мови? Знайте, що теля".

У газеті „Наше Слово", що

ТАРЗАН, Ч. 5.900. Змова проти хлопця ...

— На нещастя д-р Луц є шанованим гостем в селі Кевенди, — сказав спекулятивно Найбоко.

До нього там відносяться добре, бо він врятував життя синові ватажка. Кевенда має численних воїнів, щоб його охороняти.

Бейкер сміявся. — Так тоді ми покористуємося стратегією... Якщо цей син дійсно є всім для ватажка, я маю плян, який не заведе